

УДК 341.232.3

Н. А. Сердюк
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права факультету економіки і права
Київського національного лінгвістичного університету

РОЛЬ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСІ КОНСОЛІДАЦІЇ НАЦІЇ

В усі часи будь-яка держава прагнула завоювати певний авторитет в міжнародних колах. Раніше це не обходилося без застосування військової сили, а економіка ґрунтувалася виключно на ручній праці, гроші знецінювалися повільно, економіка функціонувала стійко. Сьогодні завоювання проходить «мирним» шляхом за допомогою економічної експансії, яка також має свої мінуси.

В умовах кризи виявляється, що валютні кошти, зароблені державою шляхом продажу товарів на експорт, стають простими папірцями, втрачаючи свою цінність внаслідок обвалу ринку цінних паперів на світових біржах, інфляції та інших причин, породжених пороками людини.

За такої ринкової економіки, яка існує в Україні, цими «папірцями» намагаються обзавестися підприємці, продаючи ресурси країни. Тому, іноземні гроші не розвивають нашу економіку та осідають на рахунках власників за кордоном, оскільки, підприємці виїжджають за кордон купувати блага за цю ж валюту. Такі грошові кошти стають джерелом подвійного стимулювання розвитку іноземної економіки за рахунок наших ресурсів. Таким чином, ми продаємо за безцінь потрібні їм для виробництва і споживання ресурси, стимулюючи їх розвиток, а отримуємо «папірці», а при їх поверненні в рахунок придбання готових товарів, ми отримуємо назад свої ресурси в готовому товарному вигляді, проте, в кілька разів дорожче, що в свою чергу створює прибуток та можливість фінансування робочих місць для іноземної економіки.

Сьогодні, економіка пов'язана з роботою механізмів, які споживають енергію, відсутність якої відразу зупиняє виробництво.

Інтенсивний вклад інвестицій у виробництво однієї країни світу, що наприклад, відбувається у Китаї, призводить світову економіку до енергетичного голоду, що починається в якійсь первинній точці світу, оскільки, обсяги видобутку нафти обмежені, а кількість підприємств, що вводяться в дію зростає.

Таким чином, через негативну ситуацію в одному місці єдиний глобальний комплекс світової економіки починає вражати ефект «доміно», зачіпаючи економіки всіх країн, що спричиняє світову економічну кризу. Вихід з нього ховається не тільки в організації збалансованого виробництва енергоресурсів і їх споживання в світовому масштабі, а й в розумінні істинних смислів

фізики технологічних процесів виробництва, що ігноруються економікою. Наразі, ці проблеми гостро постають у сучасному світовому суспільстві і вимагають конструктивного вирішення і пошуки цього рішення ведуться фахівцями різних сфер і країн, серед яких Братімов О., Вернадський В., Голуб А., Горський Ю., Дейлі Г., Делягін М., Ендрес А., Коваленко А., Конторов Д., Кузик Б., Малахов В., Михайлов Н., Саврасов Ю., Соколенко С., Струкова Е., Письмак В., Подберезкін А., Подолинський С., Яковець Ю.

В економіці всі процеси вимірюються в грошах, а у виробництві – фізичних одиницях. У зв'язку з цим, економічна система відображення реальності не дає справжньої картини змін функціональної системної конструкції держави, як у фізичному об'єкті. Тобто, немає відповідності розрахункових одиниць, функції яких сьогодні виконують національні валюти або гроші, фізичним характеристикам ресурсної бази суспільства [1].

Все це вимагає запровадження збалансованої зовнішньоекономічної торговельної політики, яка заснована на взаємовигідній взаємодії з партнерами. В ході реалізації даної політики можна запровадити пропозицію будівництва транснаціонального коридору через територію України з Європи в Азію, яка буде вигідна усім, оскільки, ввозити товари об'їзними шляхами (навколо Африки) дорожче, що в умовах існування Радянського Союзу було неможливим. Сьогодні, настав час, коли ми можемо запропонувати бізнесменам світу змінити маршрути товарних потоків, які існують багато століть, запропонувавши для цього територію України.

На сьогодні, дякуючи науково-технічному прогресу, об'єктивно виникли технологічні передумови для мирного об'єднання потенціалів східної та західної цивілізацій, які шукали шляхи до свого об'єднання багато віків, використовуючи для цієї мети різні методи: від мирного співробітництва (шовковий шлях) до військового вторгнення (татаро-монгольська навала зі сходу та дві світові війни із заходу). Враховуючи той факт, що територія слов'янських народів розташована між двома цивілізаціями сходу і заходу, то вони можуть стати консолідуючим фактором в інтеграційних процесах Євро-Азійського континенту.

Ні народи Європи, ні народи Азії не мають єдності, яка б склалася за довгий період та сформу-

вала спільну духовність, традиції історію, мову, ментальність, образ мислення. І, доки не буде розроблена програма такого співробітництва Європейських держав та держав Азії, цей напрямок розвиватися не буде [2; 3]. Україна знаходиться в епіцентрі процесів глобалізації територіально та історично, проте, вона, вже сьогодні, **може запропонувати** будівництво, а скоріше, навіть, відновлення транспортної магістралі по своїй території між Європою і Азією, що існувала в давні часи. Це дозволить змінити шляхи світових товарних потоків і отримати світовому бізнесу значну економію від скорочення транспортних витрат. Натомість Україна могла б отримати значний прибуток за рахунок надання послуг користування магістралями та надало б можливість нам ввійти в Європу як рівноправний і повноцінний партнер.

Для цього необхідно налагодити співпрацю між Міністерством закордонних справ, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, бізнесменами, громадськими організаціями та освітніми установами. Ця ідея – світового масштабу і вимагає дипломатичного, економічного і культурного професіоналізму вищої категорії. Вона надасть можливості Україні на століття, а весь цивілізований світ буде працювати на будівництві цієї транспортної магістралі кілька років, а потім буде підтримувати і розвивати цей проект разом з нами, а територія України автоматично стане потрібною для Європи.

Іншим проектом континентального значення може стати проект по створенню єдиної енергосистеми Євразії, що забезпечить стрімкий зріст енергетичного потенціалу континенту. Оскільки, світ розуміє, що гроші у міжнародних розрахунках втрачають своє значення, а сплата ними боргів, та ще в умовах інфляції, через декілька років зробить повернення боргів неактуальним. Грошові активи знецінюються, що дозволяє розвиненим країнам робити жести «доброї волі», час від часу прощаючи борги країнам, які розвиваються. Натомість, розвинені країни безумовно збагачуються за рахунок ресурсів країн, що розвиваються.

Отже, створення єдиної енергосистеми нашого континенту надасть гнучкість у використанні енергоресурсів, дозволить переміщати їх із заходу на схід і навпаки, з країн з нічним часом доби передавати енергію для виробництва у денний час, що знімає дефіцит в їх енергозабезпеченні. А повернення ж боргів електроенергією, основним ресурсом виробництва, збалансує економіку країн Європи, Росії, Китаю, Індії. Україна, в такому випадку, може виступити з цією ініціативою, арабські країни можуть побудувати додаткові енергогенеруючі потужності та продавати електроенергію замість нафти, а вигоду отримають усі учасники цього проекту, заощадивши великі грошові кошти, які необхідні для розвитку їх

енергопотенціалу. До проекту може приєднається і США через Берингову протоку, а грандіозність співпраці об'єднає континенти, що надихає на дії.

Третім проектом міжнародного значення може стати проект розвитку видобутку сірководню, що накопичився у водах Чорного моря і несе серйозну екологічну загрозу причорноморським державам, яку необхідно вирішувати спільно за взаємною згодою.

Україна має великі перспективи щодо співпраці з іншими країнами і в інших сферах, таких як наука, організація фінансів, використання морських портів, екологічні проекти, вирішення проблем сільськогосподарського сектора за програмами Всесвітньої організації продовольства і сільського господарства при ООН та багато інших.

Окремої ваги потребує питання щодо входження України в Європу. Але Європу ми у себе ніколи не побудуємо, оскільки, наша «еліта» буде там свій бізнес, вивозить грошові кошти та купує нерухомість у благополучній Європі... Крім того, Європа нас не прийме до тих пір, поки ВВП на душу населення не підніметься до Європейського рівня. В іншому випадку, народ втече до неї на заробітки, через те що, людям приємніше жити в доглянутій Європі, ніж на наших сміттєвих звалищах, що створить великі проблеми на ринку праці і для неї. Враховуючи існуючий на сьогодні такий стан суспільних відносин, коли основна маса народу знаходиться на рівні жебрацького існування, шлях до Європи триватиме довгі роки.

Але, наша політична «еліта» не бере до уваги ще одну проблему, що виникне у процесі Європейської інтеграції – їй доведеться повернути старим власникам їх майно і землі, які були відібрані радянською владою у сімнадцятому і тридцять дев'ятому роках минулого століття. Тому, перед тим як приймати доленосні рішення для України, необхідно, у першу чергу подумати про наслідки для громадян своєї держави.

Аналізуючи можливі шляхи консолідації нації, які ґрунтуються на відомих історичних фактах і сучасних існуючих умовах, можна спрогнозувати кілька сценаріїв економічної взаємодії держав, що намагаються зробити сучасні політики, науковці, практики [4; 5; 6; 7; 8] та запропонувати найбільш конструктивні, на думку автора, і придатні для реалізації шляхи глобальної інтеграції соціуму.

Найбільшим континентом є Євразія, на якому проживає найбільша кількість людей і зосереджена більша частина природних ресурсів. Це створює певні ресурсні передумови для реалізації інтеграційних процесів, які у найбільшій мірі можуть надати цивілізаційний ефект. США, не дивлячись на її потенціал буде відставати від світу, що консолідується [9], оскільки, по-перше, це безсумнівно залежить від природних та

людських ресурсів держави; по-друге, протягом всього історичного розвитку держави вони повністю і нещадно знищили корінні народи, зайнявши територію для свого проживання та вперше в світі застосували ядерну зброю проти мирного населення в Японії. Така довготривала політика, яка проводилася ними, створила негативний образ духовного розвитку, що асоціюється з руйнівною силою, аморальністю, бездуховністю та всездозволеністю. І по-третє, найголовніше, долар, що забезпечував світове панування, втрачає свої позиції поступаючись європейській валюті, а також електронній чи цифровій валюті як-то біткоїн, літекоїн та іншій криптовалюти.

Тому, створення Євразійського енергетичного комплексу дозволить ефективно вирішити деякі питання, які у сучасних підходах до організації спільної взаємодії економічних моделей різних країн складно виконати [10]. У зв'язку з цим, основним питанням розвитку функціональності рукотворного середовища є питання не тільки технічного комплексу, а й питання організації міжнародної фінансової системи, яка спроможна забезпечити нації, що встали на шлях інтеграції, повною, достовірною інформацією про їх ресурсну базу, прозмовинивній, які здійснюються державами.

Гроші, у традиційному розумінні, як інформаційні носії, що підтверджені золотом та засвідчують статок свого власника, на сьогодні повинні нести нову інформацію і давати уявлення про кількість енергоресурсів, якими вони забезпечені. Тобто, власник грошей повинен володіти енергоресурсами, як основним фактором, що забезпечує функціональність виробничого процесу, для якого паперові гроші і золото не є головними складовими. Грошова система у традиційному значенні уповільнює розвиток суспільства, а епоха виміру результатів діяльності виробничих комплексів за допомогою паперових грошей, що відображають «нематеріальну» сутність товару – вартість, закінчується. Цивілізація стрімко шукає шляхи переходу до нових моделей економічних процесів, які б їх вивели зі світової економічної кризи, про що свідчать зустрічі лідерів держав «сімки», «двадцятки», і, які, на жаль, є поки що безрезультатними.

Почався новий перехідний період до нового, який потребує відмови від паперових грошей, а спроби зробити цей перехід за допомогою реформ у межах діючих фінансових інститутів приречені на провал, оскільки, це неможливо зробити без зміни інформаційної системи, яка б відобразила господарські операції, справжній стан економіки, що перейде у розряд світової. Світ увійшов у нову фазу взаємодії, засновану на потужних і швидкісних енергоінформаційних потоках, саме тому реальне відображення результатів виробничо-споживчої діяльності соціуму повинно здійснюватися не у емісіях і біржовими спекуляціями

вартістю національних валют, а у енергетичних показниках, що виключають грошову емісію за волею фінансової влади держав і котирування акцій за волею бірж. Це видалить прояви інфляції, які сучасні держави не можуть подолати, оскільки, вони їх породжують, керуючись у своїх діях сталим образом економічного мислення.

Гроші, засновані на енергоресурсах забезпечать систему управління виробничо-споживчої діяльності цивілізації фактичною інформацією про стан світового господарського комплексу, звільнять її від залежності від будь-якої валюти світу тому, що будуть відображати зроблену основними фондами фізичну роботу щодо перетворення речовини в процесі виробництва із використанням енергії, витраченої на випуск продукції [11; 12]. Сьогодні Україна може використати такий принцип, заснований на енергоресурсах грошей, у своїй економіці і взаємодіяти з іншими державами, а такі гроші без перешкод можуть існувати разом із звичайними грошима. Але, в такому випадку, буде необхідно концептуально змінити економічні поняття і принципи бухгалтерського обліку, а сама економічна теорія повинна трансформуватися в енергоекономіку.

Людина все своє життя займається не економікою, а енергоекономікою, тобто суб'єктивним перетворенням оточуючого середовища [13] і ця діяльність має великий вплив на її життя і забезпечує певне перетворення навколишнього світу. На жаль, людина займається не раціональним господарством, а хижацьким знищенням планети, перетворюючи надра у товар, що разом із людською недбалістю та самовпевненістю із самовпевненістю призводить до різноманітних природних катаклізмів. В той же час, людина в процесі своєї діяльності вживає і використовує енергію, яка вимагає регенерацію і врахування у масштабах суспільного господарського комплексу. Натомість, економіка розглядає обмежену частину людської діяльності, яку суспільство вимірює грошима, а, наприклад, виховання дітей, домашня робота, робота на присадибній ділянці, заняття різноманітними видами спорту, хобі та інша подібна діяльність економікою не враховується.

Тому, державам не під силу поодиноці запровадити економічні перетворення і подолати сучасні господарські втручання у природні процеси, і це ще раз підтверджує про необхідність світової глобалізації, яка на сьогодні є об'єктивним процесом у світі та створення інформаційної системи. Крім створення інформаційної системи, яка відображає справжній стан суспільної соціально-економічної моделі на всіх її рівнях, суспільству необхідно запровадити механізми розподілу благ, що забезпечать розвиток кожного індивіду і суспільства в цілому, задовольняючи їх як матеріальні так і духовні потреби. Використання методу

перерозподілу благ, які б задовольняли матеріальні потреби людей, в економіці вимагає майновий комплекс держави розглядати як корпоративну власність громадян, що базується на основі колективно-пайової участі сучасників та предків, які брали участь у його створенні. Модулі суспільної структури і економічна система за короткий проміжок часу почнуть самокеруватися і самоорганізовуватися, трансформуючи тим самим негативні явища, перевтілюючись у єдиний цілий організм, що підвищить ефективність цих процесів у декілька разів. Такий процес розвитку не залишить поза увагою науку, з'являться нові наукові напрями і технології, які будуть благотворно впливати і на землю але, у зв'язку з цим зазнає змін і система управління соціальними структурами і функціональність самого суспільства.

Література

1. Голуб А. А., Струкова Е. Б. Экономика природных ресурсов: Учеб. пособ. для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. 319 с.
2. Кузык Б. Н., Яковец Ю. В. Россия – 2050: стратегия инновационного прорыва. 2-е изд., доп. М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2005. 624 с.
3. Братимов О. В., Горский Ю. М., Делягин М. Г., Коваленко А. А. Практика глобализации: игры и правила новой эпохи. М.: ИНФРА-М, 2000. 344 с.
4. Дейли Герман. Позазростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Пер. з англ.: Інститут сталого розвитку. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
5. Корнієнко А. С., Савчук С. І. Новий образ життя і державного устрою / Рос. мовою. Київ: Видавничий дім «Букрек», 2006. 284 с.
6. Письмак В. П. Энергоимпульсная сущность экономического базиса общества. Донецк.: Изд-во «Донецчина», 2002. 296 с.
7. Конторов Д. С., Михайлов Н. В., Саврасов Ю. С. Основы физической экономики. (Физические аналоги и модели в экономике). М.: Радио и связь, 1999. 184 с.: ил.
8. Соколенко С. И. Глобальные рынки XXI столетия: Перспективы Украины. К.: Логос, 1998. 568 с.
9. Яковец Ю. В. Глобализация и взаимодействие цивилизаций. 2-е изд., перераб. и доп. М.: «Изд-во «Экономика», 2003. 411 с.
10. Малахов В.С. Государство в условиях глобализации: Учеб. пособ. М.: КДУ 2007. 256 с.
11. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера. М.: Рольф, 2002. 576 с.
12. Подолинский С. А Труд человека и его отношение к распределению энергии. М. 2005.
13. Эндрес Альфред. Экономика окружающей среды / Пер. с нем. К.: Лебедь, 1995. 168 с.

Анотація

Сердюк Н. А. Роль України в процесі консолідації нації. – Стаття.

Негативна ситуація в єдиному глобальному комплексі світової економіки вимагає запровадження збалансованої зовнішньоекономічної торговельної політики, яка заснована на взаємовигідній взаємодії між державами-партнерами. Автором запропоновано проекти, вирішення окремих проблем і розкрито перспективи України у співпраці з іншими країнами і в різних сферах.

Ключові слова: Європейська інтеграція, консолідація нації, економічна криза, ресурси держави, енергетичний комплекс, міжнародна фінансова система, виробничі процеси, енергоресурси.

Аннотация

Сердюк Н. А. Роль Украины в процессе консолидации нации. – Статья.

Негативная ситуация в едином глобальном комплексе мировой экономики требует введения сбалансированной внешнеэкономической торговой политики, которая основана на взаимовыгодном взаимодействии между государствами-партнерами. Автором предложено проекты, решения отдельных проблем и раскрыты перспективы Украины в сотрудничестве с другими странами и в различных сферах.

Ключевые слова: Европейская интеграция, консолидация нации, экономический кризис, ресурсы государства, энергетический комплекс, международная финансовая система, производственные процессы, энергоресурсы.

Summary

Serdyuk N. A. The role of Ukraine in the process of nation consolidation. – Article.

The negative situation in a single global complex of the world economy requires the introduction of a balanced foreign trade policy based on mutually beneficial interaction between partner countries. The author proposes projects for solving certain problems and outlines the prospects of Ukraine in cooperation with other countries and in various spheres.

Key words: European integration, nation consolidation, economic crisis, state resources, energy complex, international financial system, production processes, energy resources.